

ЗАТВЕРДЖЕНО

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

 М.В.Афанасьєв

ЕКОНОМІЧНА СТАТИСТИКА

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

05 «Соціальні та поведінкові науки»
051 "Економіка"
першого (бакалаврського) рівня
Бізнес статистика і аналітика

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

вибіркова
українська

Завідувач кафедри економічної теорії,
статистики та прогнозування

О.В. Раєвнева

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2018

на засіданні кафедри економічної теорії, статистики та прогнозування
Протокол № 2 від 01.09.2018 р.

Розробники:

Гриневич Л.В., к.е.н., доц. кафедри економічної теорії, статистики та прогнозування;

Бровко О.І., к.е.н., доц. кафедри економічної теорії, статистики та прогнозування.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни:

Економічна статистика відноситься до числа навчальних дисциплін, необхідних для студентів усіх економічних спеціальностей, оволодіння якої багато в чому визначає професійну підготовку до практичної економічної діяльності. Вона вивчає кількісні характеристики суспільно-економічних явищ і статистичні методи збору, обробки та аналізу статистичної інформації, без якої сьогодні немислимо управління жодним видом діяльності. Його створено з урахуванням сучасного стану суспільно-економічної сфери та тенденцій її зміни, пов'язані з розвитком в Україні ринкових відносин, в наслідок чого орієнтований на систему національних рахунків.

Слід зазначити, що при переході до ринкової економіки виникла необхідність в трансформації економічної статистики, приведення її у відповідність з інститутами і механізмами ринкової економіки. Трансформація статистики здійснюється в Україні протягом декількох років відповідно до прийнятих державних програм. Одна з цілей цієї трансформації - перехід до використання в статистиці міжнародних стандартів, під якими на практиці слід розуміти рекомендації міжнародних економічних організацій з різних розділів економічної статистики. Наприклад, міжнародним стандартом в області національного рахівництва є система національних рахунків (СНР), схвалена статистичною комісією ООН у 1993 р.; міжнародними стандартами за статистикою фінансів є рекомендації МВФ по статистиці державних фінансів, платіжного балансу, кредитної та грошової статистикою.

Перехід до цих стандартів, по-перше, дозволить застосовувати в статистиці показники, які призначені для опису і аналізу ринкової економіки і апробовані у світовій практиці, по-друге, забезпечує міжнародну порівнянність даних. При переході до міжнародних стандартів у вітчизняній статистиці передбачається їх адаптація до особливостей в організації економіки, які характерні для країн перехідного періоду взагалі і для тієї чи іншої країни, зокрема.

Навчальна дисципліна **«Економічна статистика»** є вибірковою дисципліною першого (бакалаврського) рівня та її освоєння дозволить майбутнім фахівцям набути знань про основні поняття і категорії економічної статистики та закономірності функціонування й розвитку економіки, проведення економіко-статистичних досліджень.

Об'єктом навчальної дисципліни є економічні процеси, які відбуваються в суспільстві.

Предметом навчальної дисципліни є закономірності формування масових економічних явищ і процесів та тенденції їх розвитку

Мета навчальної дисципліни: є формування знань та практичних навичок статистичного оцінювання масових економічних явищ і процесів.

Основними завданнями вивчення дисципліни " Економічна статистика " є вивчення теоретико-методичних засад комплексного статистичного аналізу масових економічних явищ і процесів;

вивчення підходів щодо формування інформаційної бази для здійснення аналізу стану та перспектив розвитку соціально-економічних явищ та процесів у умовах ринку;

узагальнення методичних підходів щодо оцінки економічної та соціальної ситуації в державі та розробка на основі отриманої інформаційної прогностичних статистичних моделей;

обґрунтування необхідності проведення статистичного дослідження з метою розробки комплексу науково-технічних та соціально-економічних програм розвитку держави.

Курс	3	
Семестр	5	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	32
	лабораторні	32
Самостійна робота		86
Форма підсумкового контролю	іспит	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Політекономія	Статистичне моделювання та прогнозування
Мікроекономіка	Соціальна статистика
Макроекономіка	Демографічна статистика
Інформатика	Статистичні методи оцінки регіонального розвитку
Статистика	Статистичний аналіз ризиків та методи їх оцінювання
Економіко-математичні методи та моделі: Економетрика	Аналіз та прогнозування рядів динаміки
Регіональна економіка	Методологія і організація статистики
Статистика ринків	Статистика фінансового ринку
	Системний аналіз соціально-економічних процесів
	Організація та методи вибіркового обстеження

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Здатність до цілісного уявлення про національну економіку та показники, що відображають її поточний та перспективний стан	<ul style="list-style-type: none"> - Знання методології та основних категорій економічної статистики, класифікацій, які використовуються для опису національної економіки - Здатність визначати сектори економіки, інституціональні одиниці, вид економічної діяльності суб'єкту господарювання; - Здатність використовувати класифікації для аналізу національної економіки.
Здатність описувати національну економіку через систему національних рахунків та макроекономічні агрегати	<ul style="list-style-type: none"> - Знання національних рахунків та схеми запису проводок; - Знання складових макроекономічних агрегатів; - Знання сутності побудови таблиці «витрати - випуск» та змісту її квадрантів. - Здатність визначати стан розвитку національної економіки через систему

	макроекономічних індикаторів.
Здатність оцінювати потенціал економічного розвитку держави через склад національного багатства	<ul style="list-style-type: none"> - Знання складових основного капіталу; - Знання складових оборотного капіталу; - Знання системи показників, що описують кількісний та якісний склад основного та обігового капіталу держави. - Здатність формувати баланс основного капіталу економіки держави та виявлення резервів у його складі; - Здатність визначати швидкість обігу оборотних активів в національній економіці; - Здатність оцінювати природній потенціал економіки держави
Здатність щодо виявлення характеру та обсягу тіньової економіки в державі.	<ul style="list-style-type: none"> - Знання сучасних методів оцінки рівня тінізації економіки держави та методики організації статистики підприємств. - Здатність оцінювати обсяги тінізації економіки та її вплив на рівень конкурентоспроможності держави; - Здатність проводити демографічний аналіз підприємств в державі.
Здатність до оцінки рівня розвитку фінансово-господарської діяльності в державі та впливу на неї інфляційних процесів.	Здатність обирати оптимальну стратегію поведінки підприємства /організації в умовах конкурентного зовнішнього оточення
Здатність щодо кількісної оцінки рівня інвестиційної привабливості держави.	<ul style="list-style-type: none"> - Знання показників, що описують рівень інвестиційної привабливості економіки держави для інвесторів; - Знання методик відображення рівня розвитку зовнішньоекономічної діяльності в державі. - Здатність оцінювати рівень розвитку зовнішньоекономічної діяльності в державі; - Здатність обирати систему показників для оцінки інвестиційної діяльності в країні; - Здатність визначати рівень інноваційності економіки.
Здатність досліджувати стан та перспективи розвитку ринку праці в державі.	<ul style="list-style-type: none"> - Знання методик оцінки попиту та пропозиції на ринку праці. - Здатність проведення аналізу якості робочої сили; - Здатність до визначення балансу робочої сили; - Здатність формувати систему показників для оцінки поточного та перспективного стану розвитку ринку праці в державі.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Статистична оцінка макроекономічних показників розвитку економіки держави

Тема 1. Теоретико-методологічні основи економічної статистики.

1.1. Об'єктивна необхідність та основні напрямки реформування економічної статистики.

Методи економічної статистики. Завдання економічної статистики. Адаптація національної економічної статистики до міжнародних стандартів.

1.2. Основні складові системи показників економічної статистики.

Методи дослідження статистичних показників. Схеми формування інформаційної бази для проведення соціально-економічних досліджень в сучасних умовах.

Лабораторна робота за темою 1. Основні елементи та процеси суспільного відтворення.

Тема 2. Основні класифікації економічної статистики

2.1. Мета та завдання побудови Єдиної системи класифікації та кодування інформації (ЄСКК).

Єдиної системи класифікації та кодування інформації (ЄСКК). Склад ЄСКК. Порядок розробки та використання даних ЄСКК.

2.2. Класифікація – інструмент упорядкування, аналізу, зберігання та ефективного пошуку інформації.

Основні економічні класифікації – статистичний стандарт. Рівні статистичних стандартів. Схема гармонізації статистичних класифікацій. Прості (фасетні) й ієрархічні класифікатори.

2.3. Практичне застосування Класифікації видів економічної діяльності (КВЕД).

Галузева кваліфікація видів економічної діяльності. Класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (ТЗЕД). Класифікатор секторів економіки. Класифікатор організаційно-правових форм господарювання (ПФГ). Класифікатор форм власності (КФМ).

Лабораторна робота за темою 2. Формування навичок розрахунку показників, які описують структуру суб'єктів ЄДРПОУ за видами економічної діяльності та організаційно-правовими формами господарювання за допомогою табличного процесора Excel.

Тема 3. Система національних рахунків як інструмент оцінювання та аналізу економічних явищ і процесів

3.1. Ключові поняття СНР: сектор, інституційні одиниці, резидент.

СНР – економічна модель країни. Принципи побудови СНР.

3.2. Концепції побудови СНР.

Методологія складання, принципи ведення, оцінка, цілі та завдання бухгалтерських і національних рахунків.

3.3. Основні показники СНР.

Методи оцінки показників виробництва. Рахунки СНР в Україні. Схема класифікації національних рахунків. Особливості побудови та схема відображення операцій у рахунках.

3.4. Найважливіші макроекономічні показники і взаємозв'язок між ними.

Найважливіші макроекономічні показники і взаємозв'язок між ними. Види цін, які використовуються в системі національних рахунків.

Лабораторна робота за темою 3. Розрахунок балансуючих статей, використовуючи табличний процесор Excel.

Тема 4. Методи розрахунку ВВП

4.1. Виробничий метод розрахунку, розподільний метод розрахунку та метод кінцевого використання – статистичний аспект.

Джерела інформації щодо використання методів розрахунку ВВП.

4.2. Методи розрахунку ВВП.

Розширення системи макроекономічних показників у рамках СНР. Розрахунок показників проміжного споживання. Розрахунок показників кінцевого споживання як компонента ВВП в таблиці «Втрати-Випуск» у СНР. Розрахунок показників валового накопичення основного капіталу як компонента ВВП таблиці «Втрати-Випуск» у СНР. Розрахунок зміни матеріальних обігових коштів у таблиці «Втрати-Випуск» у СНР як компонента ВВП. Розрахунок елементів доданої вартості в таблиці «Втрати-Випуск» у СНР.

Лабораторна робота за темою 4. Аналіз ВВП, використовуючи методи аналізу структури та рядів динаміки

Тема 5. Балансові таблиці «Витрати-Випуск»

5.1. Таблиця «Витрати-Випуск» – складова частина СНР.

Схема побудови таблиці «Витрати-Випуск» – статистична таблиця, яка докладно характеризує процеси відтворення в економіці за матеріально-речовим і вартісним складом у галузевому плані. Використання даних МГБ в аналізі та моделюванні макроекономічних процесів у державі.

5.2. Кількісна оцінка економічних зв'язків кожної в таблиці «Витрати-Випуск».

Кількісна оцінка економічних зв'язків кожної галузі. Основне рівняння таблиці «Витрати-Випуск».

5.3. Класифікація таблиці «Витрати-Випуск».

Період аналізу; динамічні й статичні; обсягом використаної інформації: національні, регіональні, галузеві; характером використаних вимірників: натуральні й вартісні. Ціни в МГБ: ціни споживачів, ціни виробників, основні ціни.

Лабораторна робота за темою 5. Побудова таблиці «Витрати – випуск», використовуючи інформацію з системи національних рахунків за певний рік

Тема 6. Аналіз взаємозв'язків між основними макроекономічними інструментами

6.1. Показники виробництва товарів і послуг. Показники утворення й розподілу доходів.

Показники утворення й розподілу доходів. Валова додана вартість, валовий прибуток, змішаний дохід, доходи від власності, валовий наявний дохід, валове накопичення.

6.2. Міжнародні зіставлення макроекономічних показників за участю України.

ВВП та його компоненти. Паритет купівельної спроможності. Загальні принципи проведення міжнародних зіставлень. Програма міжнародних зіставлень.

Лабораторна робота за темою 6. Розрахунок матриці коефіцієнтів вивезення, завезення забезпечення регіонів власними ресурсами, використання місцевих ресурсів.

Тема 7. Статистика національного багатства

7.1. Сутність і структура національного багатства (НБ).

Склад національного багатства за стандартом СНР. Фінансові й нефінансові активи: поняття, групування за формами власності, за галузями економіки, за регіонами. Комплексна характеристика національного багатства – використання системи статистичних показників: обсягу й структури НБ; відтворення найважливіших складових НБ; динаміки НБ в цілому та його компонентів; ефективності використання НБ.

7.2. Види оцінок елементів національного багатства.

За історичною (первісною) вартістю, за вартістю зміни (відновна вартість), за ринковою вартістю. Баланс активів і пасивів: схема побудови, види за секторами і галузями економіки та в цілому по економіці. Балансуюча стаття зведеного балансу – національне багатство. Балансове рівняння активів та пасивів. Абсолютна зміна вартості активів і пасивів – зв'язок з рахунками нагромадження.

Лабораторна робота за темою 7. Оцінка елементів національного багатства

Тема 8. Статистика основного капіталу

8.1. Економічна сутність основного капіталу та основних фондів і задачі їх статистичної характеристики.

Натурально-речова класифікація основних фондів. Види оцінки основних засобів.

8.2. Показники стану, руху та використання основних засобів.

Методи нарахування амортизації. Переоцінка основних фондів. Використання методу безперервної інвентаризації.

Лабораторна робота за темою 8. Розрахунок показників капіталоозброєності промислово-виробничого персоналу за галузями та в цілому по економіці.

Тема 9. Статистика оборотних активів

9.1. Оборотні активи.

Структура за натурально-речовою формою; сферами та стадіями обігу; принципами організації; джерелами фінансування. Показники ефективності використання оборотних фондів.

9.2. Рахунки накопичення.

Показники, структура та методика розробки рахунку операцій із капіталом. Показники, структура та методика розробки фінансового рахунку.

Лабораторна робота за темою 9. Відображення оборотного капіталу в системі національних рахунків.

Тема 10. Статистичні методи оцінювання тіньової діяльності

10.1. Відображення тіньової економіки у Системі Національних рахунків.

Класифікація тіньової економіки. Відображення тіньової економіки у Системі Національних рахунків. Методи оцінки тіньової економіки: прямі та непрямі.

10.2. Методи оцінки діяльності неформального сектору економіки в окремих галузях.

Інтегральна оцінка макроекономічних показників. Прямі оцінки. Непрямі оцінки. Балансовий метод.

Лабораторна робота за темою 10. Розрахунок показників оцінки тіньової економіки та показників оборотності оборотних фондів.

Змістовий модуль 2. Статистичний аналіз складових економічної діяльності

Тема 11. Статистика цін і тарифів

11.1. Об'єкт статистичного спостереження – рівень і динаміка цін.

Види цін, що підпадають під оцінку органами державної статистики. Внутрішньорегіональні та міждержавні порівняння цін і тарифів. Специфіка методики статистичного спостереження та дослідження цін і тарифів. Використання інформації про ціни й тарифи в соціально-економічній сфері. Система цін в СНР. Ціна виробника й ціна покупця. Методика спостереження за рівнем цін на підприємствах.

11.2. Індексний метод дослідження за зміною цін і тарифів.

Індекс Ласпейреса та Пааше. Ефект Гершенкрона. Розрахунок загальних індексів цін за рекурсивною схемою. Визначення середньомісячного темпу зміни рівня цін та динаміки середніх цін на окремі види товарів та послуг. Особливості методики застосування індексного методу для дослідження динаміки цін за окремими галузями народного господарства. Зведені індекси цін на продукцію промисловості. Індекс цін у капітальному будівництві. Індекси тарифів на вантажні перевезення.

11.3. Споживчі ціни: динаміка, умови застосування.

Індекс споживчих цін на товари та послуги – узагальнюючий показник динаміки споживчих цін. Специфіка вибору ваг в розрахунку індексу. Аналіз витрат населення та його окремих груп на стандартні набори найважливіших продуктів харчування. Міждержавні та внутрішні міжрегіональні індекси цін і тарифів.

11.4. Методи переоцінки в порівняльні ціни: метод безпосереднього переоцінювання; метод дефляції та метод індексів фізичного обсягу.

Інформаційне забезпечення та технологія перерахунку.

Лабораторна робота за темою 11. Розрахунок показників статистики цін.

Тема 12. Організація статистики підприємств в Україні

12.1. Економічна сутність підприємництва та завдання статистики.

Генеральна сукупність об'єктів статичного спостереження. Структурне обстеження підприємств. Показники статистики підприємств, методологія їх розрахунку.

12.2. Критерії віднесення господарських одиниць до суб'єктів малого підприємництва.

Порядок їх статистичного спостереження.

Лабораторна робота за темою 12. Розрахунок багатомірної середньої для аналізу та порівняння фінансово-господарського стану підприємств

Тема 13. Статистика виробництва продукції підприємств

13.1. Поняття про валовий продукт і його склад.

Показники продукції за ступеню готовності. Натуральні одиниці виміру продукції. Система вартісних показників продукції в народному господарстві.

13.2. Статистика продукції промисловості.

Статистика продукції сільського господарства.

13.3. Статистика продукції будівництва.

Статистика продукції галузей сфери обігу. Статистика вантажообігу та зв'язку. Статистика матеріально – технічного забезпечення та збуту. Статистика поставок сільгосппродукції. Статистика товарообігу. Статистика товарних запасів.

Лабораторна робота за темою 13. Концепція економічної діяльності та загальні принципи обчислення продукції галузей економіки.

Тема 14. Статистика результатів фінансово-господарської діяльності підприємств

14.1. Індексний метод впливу собівартості одиниці продукції, обсягу і структури реалізованої продукції на прибуток від реалізації продукції.

Адитивна модель впливу факторів на прибуток від реалізації продукції. Система індексів впливу обсягу виробництва продукції, собівартості продукції та середньої ціни реалізації продукції на рентабельність реалізованої продукції. Вплив якісних і структурних чинників на динаміку середньої рентабельності – мультиплікативна індексна система.

14.2. Встановлення частки прибутку в результаті структурних зрушень в асортименті продукції.

Основні показники рентабельності (прибутковості) продукції: рентабельність продажу; рентабельність продукції; рентабельність власного капіталу; рентабельність всього капіталу; загальна рентабельність підприємства; головний показник прибутковості; прибутковість активів; прибутковість пасивів. Абсолютна середня зміна прибутку з врахуванням впливу зміни рентабельності і власного капіталу.

Лабораторна робота за темою 14. Методи дослідження впливу економічних змін на результати фінансово - господарської діяльності підприємств.

Тема 15. Статистичне оцінювання зовнішньоекономічної діяльності

15.1. Платіжний баланс – основа статистичного аналізу зовнішньоекономічної діяльності.

Структура платіжного балансу. Методологія скла-дання платіжного балансу. Правила відображення операцій у платіжному балансі. Складові рахунку поточних операцій. Баланс поточних операцій. Складові рахунку операцій з капіталом і фінансових операцій.

15.2. Аналіз рівноваги платіжного балансу.

Аналіз рівноваги платіжного балансу. Аналіз балансів за групами статей: торговельний баланс, баланс поточних операцій, базисний баланс, баланс ліквідності. Індикатори стану платіжного балансу.

15.3. Статистика зовнішньої торгівлі: обсяги і структура зовнішньої торгівлі.

Характеристика збалансованості зовнішньої торгівлі: характеристика відкритості економіки; експортна квота; коефіцієнт покриття; імпортна залежність країни. Аналіз динаміки зовнішньої торгівлі.

Лабораторна робота за темою 15. Проведення статистичного дослідження зовнішньоекономічної діяльності використовуючи методи групування.

Тема 16. Статистика інвестицій

16.1. Загальне поняття та структура інвестицій.

Групування інвестицій: за ознакою структури економіки; за територіальною ознакою; за джерелами фінансування. Характеристика збалансованості попиту та пропозиції на ринку інвестицій. Групування форм інвестицій за окремими ознаками: за об'єктами вкладання коштів; за характером участі в інвестуванні; за формами власності; за періодом інвестування; за територіальною ознакою.

16.2. Реальні та фінансові інвестиції. Статистична оцінка капітальних вкладень.

Статистична оцінка капітальних вкладень. Показники інвестиційної активності окремих регіонів. Обсяг, динаміка і структура іноземних інвестицій. Оцінка нерівномірності розподілу інвестицій. Аналіз інвестиційної привабливості окремих регіонів.

Лабораторна робота за темою 16. Показники статистики інвестицій та методологія їх обчислення

Тема 17. Статистика науково-технічної та інноваційної діяльності

17.1. Поняття наукової та інноваційної діяльності, завдання статистичного вивчення.

Пріоритетні напрями розвитку науки й техніки в Україні. Статистика процесів автоматизації, механізації та інформатизації.

17.2. Система показників статистики науково-технічної та інноваційної діяльності.

Вивчення наявності та стану закладів науки та підготовки наукових кадрів; вивчення результативності науково-технічних розробок; освоєння нових видів продукції; оцінки ліцензійної та патентної діяльності; оцінки рівня міжнародного співробітництва в галузі наукової та інноваційної діяльності; вивчення інформатизації соціально-економічних процесів.

Лабораторна робота за темою 17. Характеристика статистичних показників науково-технічної діяльності

Тема 18. Статистика економічної ефективності

18.1. «Економічний ефект» та «економічна ефективність», зміст цих понять.

Визначення взаємозв'язку між ними. Загальні показники ефективності суспільного виробництва та їх взаємозв'язок. Частні показники ефективності суспільного виробництва. Ефект господарської діяльності – прибуток. Методи розрахунку та фактори, які впливають на його величину. Мультиплікативна факторна модель прибутку.

18.2. Показники використання живої праці в процесі виробництва.

Методи визначення продуктивності праці. Характеристика витрат час та обліку обсягу виробництва у процесі визначення рівня продуктивності праці. Адитивна та мультиплікативна факторна модель середньої продуктивності праці. Показники для характеристики ефективності використання основних фондів. Показники, які характеризують обіговість обігових коштів. Розрахунок адитивної факторної моделі витрат на матеріали. Основний та обіговий капітал як елемент собівартості продукції.

Лабораторна робота за темою 18. Розрахунок показників ефективності використання матеріальних виробничих ресурсів.

Тема 19. Статистичне вивчення ринку праці

19.1. Ринок праці: поняття, елементи, основні суб'єкти відносин.

Відкритий і закритий ринок праці. Класифікація ринків праці за територіальною ознакою. Показники попиту й пропозиції робочої сили. Система статистичних показників ринку праці. Основні категорії та поняття в статистичному спостереженні ринку праці.

19.2. Зайнятість у неформальному секторі економіки. Облік та аналіз неповної зайнятості.

Облік та аналіз неповної зайнятості. Економічний зміст категорії «вартість праці». Структура витрат на робочу силу. Методика збору інформації та аналізу витрат на робочу силу. Статистичне дослідження заробітної плати в умовах ринкової економіки.

Лабораторна робота за темою 19. Система показників ринку праці.

Тема 20. Статистика зайнятості населення

20.1. Методика Міжнародної організації праці (МОП) та згідно з Законом України "Про зайнятість" щодо зайнятих.

Групування за статтю і віком; за причинами звертання; за причинами незайнятості; тривалістю перерви у праці; галузями економіки; формами власності підприємств; тривалості пошуку роботи; тривалості безробіття; за категоріями населення; видами профорієнтаційних послуг; видами навчання; видами навчальної бази, що допомагають визначити: склад осіб, які звернулись до служби зайнятості; процес працевлаштування; рівень безробіття; характеристики процесу соціальної допомоги; показники використання незайнятого населення.

20.2. Статистика руху робочої сили та робочих місць.

Абсолютні та відносні характеристики чисельності зайнятих. Методика МОП та України щодо безробітних. Показники рівня безробіття, тривалості безробіття, рівня незайнятості. Склад населення за віком працездатності. Структура працездатного населення – економічно активне населення: зайняті й безробітні; економічно неактивне населення. Зовнішня міграція. Статистика страйкового руху. Статистика безробіття. Статистика професійної освіти. Баланс трудових ресурсів.

Лабораторна робота за темою 20. Система показників ринку праці.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ імені С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, лабораторних робіт і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах:

активна робота на лекційних заняттях;

захист лабораторних робіт;

самостійна робота;

проведення поточного тестування;

проведення модульної письмової контрольної роботи.

Оцінювання знань студента проводиться за накопичувальною 100-бальною системою.

Поточний контроль здійснюється за такою системою оцінювання:

Лекція оцінюється в 1 бал, з них:

0,5 – присутність на лекції;

0,5 – активна участь в дискусії, відповіді на запитання лектора.

Лабораторна робота оцінюється в 2 бали з них:

0,5 бали – правильність відповідей за темою роботи;

0,5 бали – наявність якісно оформленого звіту;

0,5 бали – своєчасність захисту звіту;

0,5 бали – робота з інтернет-ресурсами та підбір статистичних даних.

Тестові завдання (в рамках самостійної роботи) оцінюються в 3 бал з них:

25% вірних відповідей – 0,5 балів;

50% вірних відповідей – 1 балів;

75% вірних відповідей – 2 балів;

100% вірних відповідей – 3 бал.

Самостійна робота (ДЗ) оцінюються в 2 бал.

Модульна контрольна робота оцінюється в 5 балів з них:

5 – завдання вирішено вірно, зроблені аргументовані висновки;

4 – завдання вирішено вірно, але є деякі незначні помилки у вирішенні або формулюванні висновків;

2,5 – завдання вирішені вірно наполовину, зроблені висновки стосовно вирішеного;

1 – завдання вирішені невірно, але деякі розрахунки відповідають ситуації, що розглядається;

0 – студент не з'явився на поточну контрольну роботу або студент не вирішив жодного завдання.

Модульний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться у формі письмової контрольної роботи.

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі іспиту. Семестровий іспит – форма оцінки підсумкового засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід. Завданням іспиту є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу іспит оцінює рівень засвоєння здобувачем компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

Під час семестрового контролю у формі іспиту підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни (максимум – 40 балів) визначається як сума (проста) балів за виконання кожного завдання екзаменаційного білету.

Таблиця 4.1

Розподіл балів за тижнями

Теми змістовного модулю		Лекційні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Поточна КР	Модульні КР	Іспит	Усього
1		2	3	4	5	6	7	8
Тема 1	1 тиждень							
Тема 2	2 тиждень	1						1

Продовження табл 4.1

1	2	3	4	5	6	7	8		
Змістовий модуль 2. Статистичний аналіз складових економічної діяльності	Тема 3-4	3 тиждень	1	2					3
	Тема 5	4 тиждень	1			3			4
	Тема 6	5 тиждень	1	2					3
	Тема 7	6 тиждень	1						1
	Тема 8	7 тиждень	1	2	2				5
	Тема 9	8 тиждень	1				3		4
	Тема 10-11	9 тиждень	1	2				5	8
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Статистичний аналіз фінансових результатів та доходів суб'єктів економічної діяльності	Тема 12	10 тиждень	1						1
	Тема 13	11 тиждень	1	2	2				5
	Тема 14	12 тиждень	1				3		4
	Тема 15	13 тиждень	1	2	2				5
	Тема 16-17	14 тиждень	1						1
	Тема 18	15 тиждень	1	2					3
	Тема 19	16 тиждень	1				3		4
	Тема 20	17 тиждень	1	2				5	8
Разом									60
Іспит									40
Усього			16	16	6	12	10	40	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

5. Рекомендована література

Основна

1. Економічна статистика: навчальний посібник / В. М. Соболев, Т. Г. Чала, О. С. Корепанов та ін. ; за ред. В. М. Соболева. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 388 с
2. Єріна А. М. Економічна статистика : підручник : у 2 ч. — Ч. 1. Макроекономічна статистика / [І. Г. Манцуров, А. М. Єріна, О. К. Мазуренко та ін.] ; за наук. ред. чл.-кор. НАНУ І. Г. Манцурова. — К. : КНЕУ, 2013. — 325, [3] с.
3. Рощик І.А. Соціально – економічна статистика: Навч.посібник. – Рівне: НУВГП, 2010. – 338 С.
4. Самотоєнкова О. В. Економічна статистика: навчальний посібник / О. В. Самотоєнкова, Ю. О. Ольвінська. - Одеса: ОДЕУ, 2010. – 182 с.
5. Статистика: Підручник / С. С. Герасименко, А. В. Головач, А. М. Єріна та ін.; За наук. ред. д-ра екон. наук С. С. Герасименка. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2000. — 467 с.

Додаткова

6. Економічна статистика : підручник : у 2 ч. Ч. 1. Макроекономічна статистика / І. Г. Манцуров, А. М. Єріна, О. К. Мазуренко та ін. ; за наук. ред. чл.-кор. НАНУ І. Г. Манцурова. – К. : КНЕУ, 2013.
7. Економічна статистика: Навч.-метод. посібн. для самост. вивч. дисц. / Р.М.Моторін, А.В.Головач, А.В.Сидорова та ін. За заг.ред. Р.М. Моторіна. К.:КНЕУ, 2005. 326 с.
8. Лугінін О.Є., Фомішин С.В. Статистика національної економіки та світового господарства: Навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 502 с.
9. . Статистика. Навчальний посібник / Під ред. д.е.н., професора Раєвнєвої О.В. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2010. – 520 с.
10. Уманець Т.в. Економічна статистика: Навч.посібник. К.:Знання, 2006. 429 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 11.Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 12.Офіційний сайт департаменту статистики Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unstats.un.org/unsd/default.htm>
- 13.Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. – Режим доступу : <http://www.imf.org>
- 14.Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку та торгівлі України. – Режим доступу : <http://me.kmu.gov.ua>
- 15.Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>
- 16.Офіційний сайт Світового банку. – Режим доступу : <http://web.worldbank.org>
- 17.Офіційний сайт Світового економічного форуму. – Режим доступу : <http://www.weforum.org>
- 18.Офіційний сайт Фонду миру. – Режим доступу : <http://www.fundforpeace.org/global>
- 19.The Analysis Factor [Electronic source]. – Access mode: <http://www.theanalysisfactor.com/>
20. The Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) [Electronic source]. – Access mode: <http://www.oecd.org/>